

Teen Accounts jeb pusaudžu konti sociālajos tīklos

sociālajos tīklos

“Teen accounts” jeb pusaudžu konti sociālajos tīklos ir īpaši izveidoti profili lietotājiem noteiktā vecuma diapazonā (parasti no **13 – 17 gadiem**), kuriem automātiski tiek piemēroti paaugstināti drošības un privātuma iestatījumi. Šo kontu mērķis ir aizsargāt jaunākus lietotājus no nevēlama kontakta, nepiemērotā satura un palīdzēt viņiem pārvaldīt laiku, ko viņi pavada sociālajos tīklos.

+13

Galvenās iezīmes, kas raksturīgas pusaudžu kontiem:

Privātums pēc noklusējuma – jauns konts pusaudzim ir privāts pēc noklusējuma.

Ierobežota redzamība – citi lietotāji, kuri nav saistīti ar bērna kontu, nevar to atrast vai nosūtīt ziņas.

Ierobežots saturs – noteikts saturs, piemēram, pieaugušajiem paredzētas reklāmas vai video, nav pieejams vai tiek filtrēts.

Vecāku kontrole – platformas piedāvā vecāku rīkus, kas ļauj ierobežot ekrāna laiku, pārraudzīt draugu sarakstus, iestatīt satura filtrus un bloķēt tēršanās funkcijas.

Kāpēc tas ir svarīgi?

Pusaudžu vecuma bērni vēl tikai mācās droši izmantot internetu, un viņu psiholoģiskā un emocionālā attīstība prasa papildu aizsardzību no dažādiem tiešsaistes riskiem.

Sociālie tīkli izveidojuši “pusaudžu kontus”, lai aizsargātu bērnus no:

- Uzmācšanās internetā (piem., svešinieku ziņām, seksuālas pārvērtības vai krāpniecības);
- Kaitīga satura (piem., nepiemērotām reklāmām, vardarbības vai pieaugušajiem paredzētu saturu).

Instagram

Instagram ir ieviesis **"teen accounts"**, kuriem automātiski tiek piemērotas pastiprinātas drošības funkcijas konta īpašniekiem vecumā no **13 līdz 17 gadiem**.

Šīs funkcijas ietver:

- Konti ir **privāti** pēc noklusējuma:
 - pusaudžiem **līdz 16 gadiem** ir nepieciešama vecāku vai aizbildņa atļauja, lai pārslēgtu kontu uz **publisku**;
 - pusaudži **16 un 17 gadu vecumā** var mainīt kontu uz publisku **bez atļaujas**, ja vien viņiem nav uzstādīta uzraudzība (**Supervision**).
- Sensitīva satura ierobežojumus:
 - pēc noklusējuma tiek ierobežota jutīga satura parādīšana meklēšanas rezultātos, ieteikumos **"Explore"**, **"Reels"** un **"feed"** sadaļās.
- Aizskarošas valodas filtrēšanu:
 - automātiski ir ieslēgta funkcija, kas slēpj potenciāli aizskarošus komentārus un ziņojumu pieprasījumus, izmantojot **"Hidden Words"** iestatījumus.
- Ziņojumu saņemšanas iestatījumus:
 - svešinieki nevar nosūtīt ziņu, ja nav bērna apstiprināto draugu lokā. **Tomēr pusaudzis var nosūtīt ziņu pirmais, un tad diemžēl saziņa kļūst iespējama.**
- Laika ierobežojuma atgādinājumus:
 - pēc **60 minūšu** lietošanas pusaudzis saņem atgādinājumu **aizvērt Instagram**;
 - no plkst. 22:00 līdz 7:00** automātiski tiek ieslēgts **miega režīms (Sleep mode)**, kas izslēdz paziņojumus, ieslēdz automātisku atbildi ziņām un atgādina aizvērt Instagram.
- Vecākiem pieejams **Family Center** — vieta, kur vecāki var apskatīt tos Instagram kontus, kurus viņi uzrauga, un pārvaldīt **uzraudzības iestatījumus**.

Pusaudžiem līdz 16 gadu vecumam nepieciešama vecāku vai aizbildņa atļauja, ja viņi vēlas mainīt drošības iestatījumus.

Pusaudži vecumā no 16 līdz 17 gadiem var paši mainīt šos iestatījumus, izņemot gadījumus, kad viņu konts ir saistīts ar vecāku vai aizbildņa uzraudzību.

TikTok

TikTok nodrošina vecumam atbilstošu dizainu (**"age-appropriate design"**), kas pielāgo drošības funkcijas atkarībā no tā, vai konta īpašnieks ir vecumā no **13 līdz 17 gadiem**. Dažas drošības funkcijas tiek automātiski aktivizētas vai ierobežotas, un var nebūt pieejamas līdz **16 vai 18 gadu vecumam**.

Šīs funkcijas ietver:

- Privātuma iestatījumus:
 - pusaudžiem vecumā no **13 līdz 15 gadiem** konts pēc noklusējuma ir iestatīts kā **privāts**, taču viņi var paši to pārslēgt uz publisku;
 - tomēr pat ar publisku kontu dažas funkcijas joprojām ir ierobežotas:
- video lejupielāde** — citiem nav atļauts lejupielādēt viņu video, pat ja konts ir publisks. Tas ir iespējams tikai kontiem virs 16 gadu vecuma, ja video lejupielādēšanas iespēja ir ieslēgta;
- tiešās ziņas "Direct Messages"** — lietotājiem, kas jaunāki par 16 gadiem, nav pieejama tiešā/privātā saziņa;
- konta ieteikšana citiem "Suggest Account to Others"** — šī funkcija ir izslēgta vecumā no 13 līdz 17 gadiem neatkarīgi no konta publiskuma statusa;
- "Duet" un "Stitch"** funkcijas, kas nozīmē citu personu video izmantošanu savu video izveidē, ir ierobežotas lietotājiem, kas jaunāki par 16 gadiem;
- komentāri** — tikai draugi (**followers you follow back**) varēs komentēt video;
- jauniešiem vecumā **no 16 līdz 17 gadiem** pēc reģistrēšanās konts arī ir privāts pēc noklusējuma, taču to var mainīt uz publisku jebkurā laikā.
- Vecāki var izmantot funkciju **"Family Pairing"**, lai pielāgotu pusaudža konta drošības iestatījumus un ierobežojumus:
 - ekrāna laika ierobežojumus,
 - satura ierobežojumus,
 - paziņojumu izslēgšanu,
 - pārtraukumu iepilnošanu no TikTok,
 - iespēju kontrolēt, vai konts ir publisks vai privāts. Vairāk informācija pieejama **uzraudzības iestatījumos**.

Neatkarīgi no konta veida, lietotājvārds, segvārds un profila attēls vienmēr būs redzams ikvienam.

Snapchat

Snapchat pusaudžiem vecumā no **13 līdz 17 gadiem** piedāvā papildu drošības pasākumus, aktivizējot drošības un privātuma iestatījumus jau pēc noklusējuma.

Šie pasākumi ietver:

- Pusaudžu Snapchat konti ir **privāti** pēc noklusējuma:
 - pusaudži vecumā no **13 līdz 15 gadiem** **nevar uzstādīt** savu kontu kā **publisku**;
 - pusaudži **16 un 17 gadu vecumā** var dalīties ar savu saturu plašākai auditorijai savā "satura lapā" (**"content page"**), bet kurā ir ieviestas aizsardzības funkcijas:
 - "Spotlight Snaps"** video izmantošana ir izslēgta pēc noklusējuma, lai nepieļautu bērnu radītā satura nevēlamu tālāk izmantošanu;
 - "Spotlight Snaps"** netiek automātiski saglabāti publiskajā profilā — tie tur parādās tikai, ja lietotājs pats to apstiprina.
 - lietotāji, kas jaunāki par **18 gadiem**, **nevar publicēt "Snap Map"** ar redzamu lietotājvārdu vai profila piesaisti.
- Saziņas ierobežojumus:
 - pēc noklusējuma visi lietotāji var sazināties tikai ar saviem savstarpēji apstiprinātajiem draugiem vai ar draugiem un kontaktpersonām, kas saglabātas viņu tālrunī.
 - izmantojot publiskās publicēšanas iespējas, pēc noklusējuma **16–17 gadus veci jaunieši var saņemt "Story" atbildes no tiem, kas viņiem seko**, bet nevar tērēt ar atbildētāju, ja vien viņi nav savstarpēji apstiprināti draugi.
 - lietotāji var jebkurā laikā izslēgt **"Story"** atbildes.
- Vecākiem pieejams **Family Center**, kas piedāvā vecāku kontroles rīkus, ja viņu Snapchat konts ir savienots ar pusaudža kontu. **Family Center** ļauj vecākiem:
 - redzēt, ar ko pusaudzis ir sazinājies pēdējo 7 dienu laikā, neatklājot sarunu saturu;
 - apskatīt pilnu draugu sarakstu;
 - iestatīt stingrāko satura filtru;
 - izslēgt **"My AI"** tērētavu;
 - nosūtīt pieprasījumu dalīties ar savu atrašanās vietu;
 - ātri un konfidenciali ziņot par jebkuru aizdomīgu kontu Snapchat 24/7 uzticības un drošības komandai.

Lietotājiem jāapstiprina, ka viņi ir vismaz 13 gadus veci, lai varētu izveidot kontu. Ja konts pieder personai, kas ir jaunāka par 13 gadiem, tas var tikt dzēsts un dati — izņemti no platformas.